
DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

ASTHMATE.

1821

1821

1821

DISSERTATIO MEDICA
INAUGURALIS,

DE

A S T H M A T E.

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GEORGII BAIRD, S. S. T. P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ Praefecti;

NEC NON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu,

Et nobilissimae FACULTATIS MEDICÆ decreto,

PRO GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS

RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini subjicit

ROBERTUS KENNEDY,

SCOTUS,

Ad diem 12. Septembris, hora locoque solitis.

EDINBURGI:

Apud BALFOUR et SMELLIE,

Academiae Typographos.

M,DCC,XCIV.

JACOBO GREGORY, M.D.

PROF. MED. PRACT. IN ACAD. EDIN.

Propter beneficia plurima,

Benevolentiam, amicitiamque

In se à teneris annis,

Maximèque patre orbatum,

Insignes,

Hanc Dissertationem

Sacram voluit

ROBERTUS KENNEDY.

2

JACOB GRIGORY M.D.

(FROM THE PRESS OF THE AMERICAN BOOK CONCERN)

Printed by the American Book Concern

(Published by the American Book Concern)

In the Year 1881

Published by the American Book Concern

Amos

Printed by the American Book Concern

Amos

AMERICAN BOOK CONCERN

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

ASTHMA TE.

Auct. ROBERTO KENNEDY.

ASTHMA ab aliis generibus difficultatis spirandi, reditu ejus per intervalla, maxime noscitur. In quibusdam incipit sine causâ ullâ evidente; in aliis oriri ex pravâ formatione pectoris videtur: Saepissimeque est haereditarius. Omnem aetatem invadit, utrumque etiam sexum, quamvis marem saepius: Nonnullis a primâ pueritiâ adest, iisque haereditarius plerumque:

A

A

2 DE ASTHMA TE.

A parentibus enim ad prolem hic morbus per multas generationes saepe transit.

Asthmatis paroxysmi plerumque fiunt nocte, et his signis denotantur. Vespere antecedente, est interdum totius corporis molestia, flatu a ventriculo, et saepe torpor. Deinde, circiter horas duas vel tres postquam obdormivit, (et somnus hic saepe perturbatus), aeger subito e somno excitatur sensu angustiae et oppressionis circa pectus, cum respirationis difficultate, sensu plerumque caloris, et interdum dolore quodam capitis. Spirandi difficultas brevi multum augeatur: Æger recumbere non potest, et necesse est ut caput sit erectum. Aëra liberum et frigidum multum desiderat; vestimenta non super pectus, aut vix quidem super ullam corporis partem, tolerare potest: Ingratissimus est fumus aut pulvis: Etiam injucundum si aliquis per cubiculum ambulat. Ingravescente spirandi difficultate, et inspiratio et expiratio lente ac laboriose perficiuntur,

perficiuntur, et fere semper sibilo quodam strepente.

Ægro sedente, inclinatum est paulum caput atque corpus, manus sunt clausae, humeri elevati, nares expansae, epigastrium intus retractum, et conatus videntur fieri omnes, qui pulmones aëre implere possint. Est interdum faciei rubor; sed saepius facies est pallida et contracta, os apertum, labia projecta, oculi obscuri, lachrymas invitas effundentes. Vult interdum aeger, sed vix potest, tussire; loqui est difficile; vox est oppressa et rauca, interdum penitus amissa. Aeger laborat quasi pulmones vi nullâ aëre impleri satis possint; totaque facies ostendit, perfici respirationem difficultate ingente.

Ineunte paroxysmo, pulsus plerumque celer est, et plenus, praecipue juvenibus, et iis qui non diu morbo laborârunt. Paulatim vero fit magis imbecillus, et saepe est irregularis et intermittens;

4 DE ASTHMA TE.

termittens: Interdum autem praeter naturam tardus est, et tum etiam plerumque cum intermissionibus. Fieri videtur intermissio tempore inspirationis, vel statim ante expirationem: Et ictus tempore expirationis se crebriores sequuntur.

Ventriculus, persistente paroxysmo, interdum distensione ac flatu laborat: Adest aliquando fitis: Nullus est appetitus, et concoctio semper multum impedita. Si statim ante paroxysmum multum cibi ingestum fuerit, ab hoc difficultas spirandi plurimum augetur.

Primum est saepe multus calor, praecipue paroxysmis vehementibus: Minuitur vero paulatim, frigescunt partes extremae, et tum sequitur sensus frigoris. Quum morbus gravis est, somnus saepe instat, et aeger interdum dormitat paulisper, et tum subito expergiscitur. Dum vigilat, est quasi somnians interdum; vel potius
series

DE ASTHMATE.

series cogitationum adest rapida et confusa, quam cel. Floyer, hanc rem memorans vocat Anglice "*running fancies.*" Mentem ita morbo affectam, multum praeter solitum perturbant et nocent studia, cura, animi motus, vel quicquid concitare possit.

Urina, manente morbo, solito copiosius redditur, limpida, et sine sedimento.

Tempus quod perstat paroxysmus est incertum: Plerumque vero remissio post quindecim vel viginti horas evenit: Diminuitur gradatim spirandi difficultas, aeger tussire potest, et mucus e pulmonibus exscreari incipit. Urina parciore fit, et rubra, sedimentumque deponit. Pulsus ad conditionem redit usitatam; aeger in lecto recumbere et se dare somno potest; paucisque diebus morbus prorsus decedit.

Haec sunt symptomata praecipua paroxysmi
distincti

distincti et gravis in iis qui morbo aliquandiu laborârunt. Sed modis multis diversisque eveniunt impetus leviores.

Asthmatici interdum corripuntur difficultate spirandi, quae horas paucas manet, et tum sponte omnino decedit.

Saepe accidit nocte impetus levis brevisque; aeger expergiscitur, spiritu difficili tempus quoddam laborat, fortasse necesse est ut capite sedeat sublimi. Sed respiratio minus difficilis brevi fieri incipit, somnusque aegrum iterum premit. Die sequente laborant plerumque aliquanto pulmones; sed asthma cito decedit omnino: Et talibus paroxysmis asthmatici saepissime corripuntur.

Interdum certâ horâ quotidie redit impetus hujus morbi, quamvis aeger per reliquam diei partem ab asthma manet fere immunis. Reditus

ditus illi periodici, ut in aliis morbis spasmodicis, a consuetudine magis semper confirmantur, et ideo facillime initio supprimuntur. Paroxysmo hujusmodi nocte accidente, quum per tempus aliquod perstiterit, plerumque remittit paulatim ante diem, atque aeger iterum dormire potest. Respiratio die sequente interdum omnino liber est; saepius vero leviter impedita, facileque gravior fit exercitatione, aëre impuro, et praecipue multo cibo in ventriculum recepto. Vespere aeger languore et somno opprimi incipit; et nocte expergiscitur eadem istâ horâ, et cum successione signorum eorundem ut nocte priore. Impetus illi, multos dies, etiam hebdomadas, redire perrexerint; et hoc vidi in aliis, et in meipso, asthmate cruciato a teneris annis. Hoc modo interdum me corripuerunt mane, interdum vespere vel nocte, saepeque redierunt diu mirabili ordine.

Exempla fuerunt etiam paroxysmi hujus mor-

bi

8 DE ASTHMA TE.

bi periodicè redeuntis certo tempore anni, et qui semper incepit eodem fere die.

Quamvis nocte saepius accidunt paroxysmi, tamen omnibus horis etiam incipiunt. Vix videntur tolli ulla crisi, ut morbi alii plurimi, sed solum a spasmo decedente.

Bene notum est, asthmaticos diversos melius valere in aëris et regionum conditionibus variis: Nonnullos (plerosque credo) diutius morbum evitare in aëre puro et sicco, alios respirare melius posse in situ humili et nebuloso. Foeminam novi unam quae dicit se morbo maxime immunem esse in fumoso aëre urbis.

Docemur ab illustrissimo Cullen, asthmaticos quosdam saepissime morbo corripì in calore aestivo, et praecipue diebus *canicularibus* dictis * : Dum alios hieme magis morbo laborant. Pauci
mutationes

* Vide First Lines of the Practice of Physic.

mutationes subitas caloris et frigoris, et humidi et ficci, sustinere possunt: his igitur maxime convenit coeli temperies aequabilis et serena: Credoque asthmaticis plerisque valetudinem optimam esse aestate.

Quamvis asthma morbus senum a nonnullis reputatur, tamen nequaquam senibus proprium est: Nam homines cujuscunque aetatis, ut dictum fuit, invadit, praecipue quum haereditarius; et in meipso, cui haereditarius, ab ipsâ incepit pueritiâ.

Illi qui diu vexati fuerunt, et fracti hoc morbo, interdum difficultate spirandi laborant perpetuâ per multas hebdomadas, sine remissione ullâ. Aegri ita cruciati vix in lecto recumbere possunt, sed his caput et humeri sublimè multis pulvinaribus sustinendi, et hoc tantum modo possunt dormire. Exemplum etiam fuerunt asthmaticorum qui nunquam plurimas hebdomadas

B

dormi-

dormitârunt nisi sedentes, et in mensam acclinati, pulvinaribus brachiis suppositis.

Mucus, decedente morbo, primo plerumque exscreatur tenuis, postea magis crassus; saepe filis minimis nigris plurimisque coloratus est, et interdum, post paroxysmos saeviores, tinctus sanguine. Interdum luteus, et magnâ copiâ expuitur, ita ut fere similis sit puri. Senibus plerumque maxime copiosus est, et plerisque multum augetur exercitatione parca, et languore et imbecillitate corporis.

Alternat interdum asthma cum podagrâ, hypochondriasi, hysteriâ, et aliis quibusdam morbis, et aliquando symptomaticum est. Raro mortem praesentem efficit, et multi asthmatici senes facti sunt: Sed ex eo morbi alii, praecipue hydrothorax, et dilatationes vasorum prope cor majorum, oriuntur.

DE RATIONE SYMPTOMATUM.

Admodum difficilia explicatu sunt multa asthmatis symptomata; rationesque plurimas diversas medici de hoc morbo proposuerunt. Sed *theorias* illas in hac thesi scrutari nequaquam esset idoneum, atque igitur ex necessitate sunt praetereundae: Satis sit opiniones medicorum quorundam hodie celeberrimorum hic memorare. Et primo de causis ipsius difficultatis spirandi; deinde de causis excitantibus.

Symptomatum explicationes, editae a celeberrimo medico Cullen, videntur esse longe optimae quae ab ullo auctore medico sunt propositae.

Existimat ille morbum a systemate nervoso habere originem, et causam proximam difficultatis spirandi esse contractionem spasmodicam
ipsorum

ipforum bronchiorum, a mobilitate et irritabilitate ortam, quae eorum dilatationem impedit in inspiratione, et etiam a rigiditate, expirationi liberae obstat. Sed argumenta cl. auctoris hic afferre non necesse, quia ejus scripta omnibus nota.

In Dissertatione Inaugurali de Asthmate, editâ à Doctore Carrick *, objicitur huic opinioni de cellularum bronchiorum affectione, et arguit auctor hanc non paroxysmi esse causam: Opinionemque aliam ingeniosam profert, quam didicerat a clar. Professore hujus urbis †;—opinio illa est, quod causa difficultatis spirandi pendet a contractione spasmodicâ laryngis: Narratque auctor experimenta quae in canes causâ probandi fecerat. Admodum credibile est, et quidem vix dubitandum, hoc in asthmate accidere; etiam multa signa, praecipue sonitus strepens, a larynge

* Anno 1787.

† Praelect. Doctoris Monro.

larynge ita affectâ, explicari possunt. Sed nequaquam mihi probabile videtur hanc asthmatis causam esse solam: Spasmus enim certe ipsas afficit pulmones. Omnibus asthmaticis quos vidi, mihiq; ipsi persuasum est, pulmones, persistente morbo, esse contractos: Etiam dicit cel. Floyer, se sensisse pulmones unius lateris in seipso magis quam alterius laborare. Pulsus in paroxysmo irregularis, et morbi vasorum majorum prope cor ab asthma te orti, ostendunt, causam aliquam cursui sanguinis aequali per pulmones obstare, quum difficultas spirandi adest. Dicitur a Doct. Carrick, fibras musculares nullas in bronchiis fuisse demonstratas, et ideo nullam affectionem spasmodicam evenire posse. Sed membrana per omnes partes bronchiorum internas obducitur, et ostendit illust. Malpighius, texturam reticularem venarum et arteriarum cellulas ubicunque bronchiorum amplecti. Multi nervi etiam ea vasa comitantur: Et maxime credibile certe videtur, partes ita formatas spasm o affici posse.

Laryngis

Laryngis contractio vix potest causam haberi tarditatis et difficultatis quibus perficitur expiratio ab omnibus asthmaticis : Alia igitur causa videtur hanc difficultatem efficere.

Si affectio laryngis causa asthmatis esset sola, operatio chirurgica, *Bronchotomia*, fortasse paroxysmum omnino tolleretur.

Sed quamvis affectio spasmodica bronchiorum difficultatis spirandi causa praecipua esse videatur, tamen ex affectione illa omnia symptomata asthmatis non explicari possunt. Partes etiam aliae spasmō certe afficiuntur. Et hic mihi liceat sententiam addere quam ex praelectionibus Professoris Medicinae Practicae hujus Academiae semper juvabit didicisse. Illa sententia est, quod in asthmatis paroxysmo, affectio spasmodica musculos invadit majores, respirationi inservientes. Quantum hoc valet, in signa asthmatis aperiendo omnibus apparebit, qui hominem paroxysmo laborantem

laborantem notârunt. Quisque asthmaticus queritur de rigiditate circa pectus, et circa regionem *diaphragmatis*: Vestimenta levissima et tenuissima molestiam afferunt, et maxime quicquid ipsum corpus circumplectitur. Urina limpida, persistente morbo, demonstrat, affectionem spasmodicam longius diffundi, quam ad laryngem aut pulmones. His addere licet, asthma cum podagrâ, etiam hysteriâ, et quibusdam aliis morbis spasmodicis, alternare.

Ex illis igitur rationibus nunc memoratis, nempe contractione spasmodica cellularum bronchiorum, atque laryngis, et praecipue ex affectione musculationum respirationi servientium, multa asthmatis signa intelligere possumus.

Paroxysmos certo tempore redeuntés explicare perquam difficile: Nihil enim minus intelligimus quam eas res, quae corpus humanum proclive ad redeundum, post intervalla, in easdem

dem conditiones et eosdem motus, efficiunt. Sed morborum exacerbationes post certum horarum numerum medici omnes saepe notant, et corpus ita affectum in febribus, plurimisque aliis morbis, vidimus. Etiam in homine sano sunt reditus multarum rerum, qui certo ordine per totam vitam accidunt.

Quum post mortem pulmones asthmaticorum incisi fuerint, docemur ab anatomicis nihil apparere quod causam morbi aperire possit; et pulmones non diversos ab iis aliorum hominum videri. In multis *dyspnoeae* speciebus, pulmones post mortem humoris serosi pleni inveniuntur: Unde patet, asthma originem habere solum a genere nervoso. Interdum vero, quum asthmatici, postquam difficultas spirandi diu et saepe perstiterit, mortui sunt, effusio humoris aquosi in pulmonibus inventa est; sed hoc in asthma est morbi effectus, in *dyspnoea* autem morbi causa.

Sibilus

Sibilus strepens, asthma comitans, certe oriri potest a contractione laryngis: Sed adest etiam interdum sine ulla difficultate spirandi; et tum effici videtur a muco circa tracheam et pulmones haerente.

Causae asthmatis excitantes sunt quamplurimae; et asthmatici secundum diversitates constitutionum afficiuntur.

Medicis omnibus observatum est, causam unam paroxysmi frequentissimam, esse ventriculum cibo multo, vel concoctu difficili, repletum. Maxime enim se mutuo afficiunt ventriculus et pulmones; ita ut, quum ventriculus laborat, fere semper laborant etiam pulmones: Et, quum adest difficultas spirandi, laeditur multum concoctio. Post epulas largius assumptas, omnibus asthmaticis est molestia quaedam: Et si nocte sint, et postea aeger in lectum se recipiat, vix ullus asthmaticus non paroxysmo correptus fuerit.

C

Quum

Quum perstitit asthmaticus aliquandiu sine morbo, interdum totum corpus quodam modo plenum fieri incipit; et tum ab hoc adeo afficiuntur pulmones, ut, praegresso aliquo languore, denuo excitatur asthmatis paroxysmus. Unde patet, curam multam de cibo esse asthmaticis debere; et etiam quam-praestantissima est exercitatio sub dio. Irritabilitatem enim minuit, digestionem, et cursum sanguinis aequalem, promovet, totum roborat corpus, et plenitudini obstat.

Subitae aëris mutationes asthmaticos plerisque vehementer commovent; et hi igitur certis partibus anni sunt morbo magis obnoxii.

Catarrhus ita asthmaticos afficit, ut quum breve tempus perstiterit, plerumque sequitur morbi paroxysmus.

Sequuntur

DE ASTHMA TE.

19

Sequuntur aliae quaedam causae excitantes,
a quibus saepe paroxysmus oritur.

Frigus corpori vel pedibus admotum.

Exercitatio vehemens.

Exercitationis defectus.

Evacuationes omnes debilitantes.

Studia nimia.

Animi motus.

Odores certi, pulvis, fumus.

Calor multus externus.

Respiratio in aëre impuro.

Vestimentum, aut tale, pectus arcte cingens.

Certae res, quae hominibus quibusdam in
ventriculum receptae, paroxysmum effi-
ciunt.

DE

DE SIGNIS MORBI LEVANDIS.

Quamvis bene cognita sunt asthmatis symptomata, et causae etiam non ignotae, tamen de curatione medici adhuc quidem ferè nescii sunt. Fortasse enim inveniri nemo medicus ingenuus expertusque potest qui dicet, se hunc morbum curari vidisse; quin potius fatebitur, vires medicamentorum tantum signa urgentia levare posse; res semper asthmaticis lugenda. In hac thesi igitur nihil dici potest nisi pauca, solito more, primo de rationibus paroxysmum levandi, et tum de modis quibus asthmatici ad reditus paroxysmi praecavendos uti possunt.

Laudata fuerunt omnibus temporibus medicamenta multa propter vires in asthmate leniendo, atque etiam curando; medici vero nunc fatentur, fidem vix ullam plerisque haberi posse.

Nam

DE ASTHMA TE.

21

Nam et illa etiam quae primo signa morbi tollunt, vires, ut in aliis morbis spasmodicis, brevi amittunt, et postea dantur frustra.

Ex *evacuationibus*, vomitus a medicis saepe praeceptus, et quidem frequenter prodest. Si ventriculus statim ante paroxysmum cibo oneratus fuerit, vel concoctio impedita, tum multum juvabit: At, quamvis non laborat ventriculus, tamen vomitus difficultatem spirandi saepe levat: Et nonnulli asthmatici ad hoc remedium fugiunt, quodocunque paroxysmum instantem percipiunt.

Interdum evacuatio lenis intestinorum multum prodest, praecipue si adest calor, et aliquod febris. Hoc vero melius est efficere ope *enematum* quam catharticis devoratis; quia pauci asthmatici ullam rem irritantem in ventriculum, persistente paroxysmo, recipere possunt, quin augetur difficultas spirandi.

Sanguinis

DE ASTHMA TE.

Sanguinis detractio saepe juvat iis qui tunc primum asthmate correpti sunt, et iis qui sunt pleni et juvenes: Sed maxime nociva illis qui imbecilli sunt et extenuati a crebris morbi impetibus; nam, auctâ imbecillitate, nocet, et ita etiam alios morbos inducere potest.

Ex *antispasmodicis*, *opium* et *liquor aethereus* videntur esse in hoc morbo utilissima. Dixit clarissimus medicus Cullen *, se invenisse opium magis prodesse in asthmate, quam ullum aliud medicamentum. Foeminam unam novi, diu asthmaticam, quae semper, paroxysmo instante, opii tinctura utitur; quâ saepe paroxysmus multo levatus est, interdum subito omnino sublatus. Dicitur opium nonnunquam nocuisse; sed hoc certe raro quidem accidit †.

Æther frequenter in asthmate utilis est, et
saepe

* Vide First Lines of the Pract. of Physic, § mccccxvii.

† Ibid.

saepe me paroxysmo liberavit : Sed, ut alia anti-
spasmodica, cito interdum vires amittit. Largè
dari debet, et si primus haustus nihil prodest,
brevis potest repeti. Quum datur intervallis,
parcè, potius videtur nocere.

Haec duo medicamenta, aether et opium,
commista, interdum majores habere vires in-
venta sunt, quam ullum eorum per se adhibitum.

Quaedam gummium in hoc morbo etiam pro-
sunt, praecipue quum paroxysmi remissio aliqua
est, sed spiritu quodam difficili adhuc manente.
Gummi ammoniacum et asa-foetida videntur esse
optima.

Moschus, alkali volatile, et scilla, paroxysmum
levârunt interdum, atque ex iis moschus fortasse
optimus est : Sed ejus effectus incerti sunt.

Quum tussis et muci exscretio paroxysmum
sequuntur, valent interdum quaedam alia ex ex-
pectorantibus ;

pectorantibus ; praecipue, ut mihi videtur, *mucilaginoſa*, tuſſimque leniunt, faucibus illitis.

Laudati a nonnullis etiam ſunt flores zinci ; In aliis vero morbis ſpaſmodicis non multum valent. Veſicatoria ſaepe adhibita ſunt, ſed eorum effectus ſunt dubii. Emetica, in doſibus parvis, ita ut naſeam tantum excitent, a quibusdam etiam commendata.

Nonnulli aſthmatici auxilium habuerunt a fumo herbae nicotianae in os recepto.

Liquor *coſſea*, a quibusdam medicis aeſtimatus, ab aliis vero inutilis vel nocivus habetur. Paroxyſmum mihi ſaepe minuit, et nunquam nocere videbatur. Validum potari debet infuſum, non multo lacte commiſtum.

Saepe juvant *pedeluvia*, praecipue quum decedere paroxyſmus incipit, et ſi partes extremae frigefcunt.

Quum

Quum redit paroxysmus horâ diei certâ, multum saepe prodest ad eum praecavendum vomitio brevi tempore ante impetus horam. Si nocte accidit, maneat e lecto aeger; vel si mane, exsurgat ante horam quâ incipit, et vomat. Interdum a paroxysmis hujusmodi liberatus fui, tantum manens e lecto donec impetus hora transferat, et, nocte sequente, asthma vix unquam rediit.

Dum perstat paroxysmus asthmatis, aeger debet semper respirare aëra purum et siccum, et non nimis calidum, fugiatque maximâ curâ pulveres, vapores, et fumum: Loqui etiam nocet, et vitanda sunt omnia quae mentem agitare possunt. Diaeta esse parca debet, et ex materiâ quae facile concoquitur. Caro vix unquam devorandum; panisque bonus est fortasse cibus minime nocivus. Potus etiam debet imbecillus esse semper: Nocet vinum, et omne genus cerevisiae. Quibusdam asthmaticis potiones calidae, aliis

D

frigidae

frigidae non conveniunt: Potio autem tepida optima plerisque.

Ad praecavendos asthmatis paroxysmos, oportet causas vitare omnes excitantes notas, et curam multam adhibere de aëre, exercitatione, et diaetâ.

Aëris species diversas, et coeli mutationes, quibus certe eximii saepe effectus, debet, si fieri potest, omnis asthmaticus experiri. Exercitationem vehementem pauci asthmatici ferre possunt; sed exercitatio modica iis, ut jam dictum, magnopere prodest. Igitur maxime juvant equitatio, ambulationes, gestatio in curru, navigatio*.

Quamvis

* Parentes vidi juvenis, asthmate a pueritiâ laborantis, qui narrabant, filium, quum navigaret, liberum omnino a morbo fuisse; si autem domum redibat, eum corripuit iterum asthma. Juvene vero ad mare redeunte, asthma cito decedebat.

Quamvis dum paroxysmo laborantes asthmatici diaetâ parca semper uti debent, tamen, absente morbo, cibi copiam nutrientis postulant; et optime dicitur ab illustr. Cullen, quod asthmatici, quanquam multo cibo in ventriculum recepto semper laedantur, tamen dietam nutrientem requirunt. Quicquid vero tarde concoquitur, et omnia quae flatus gignunt, sunt fugienda: Maximeque vitanda est alvus astricta, quae semper nocet.

Multum vini asthmaticis pessimum; sed vinum purum, interdum modice sumptum, corpus excitat et roborat.

Illi qui morbo imbecilli sunt, et extenuati, omnem modum adhibere debent ad totum corpus roborandum, quia imbecillitas asthma inducit. Cortex Peruvianus, et quaedam alia astringentia et roborantia, hic etiam prodesse possunt: Nam illa vix unquam videntur nocere,
quum

quum dantur absente difficultate spirandi. Lavatio etiam frigida, quanquam multis certe non convenit, tamen a quibusdam tentari potest, praecipue si aegri lavant in mari.

Contra vero, quum corpus calefactum et plenum est, multum juvabit, fortasse paroxysmum praevenire poterit, si aeger lenibus medicamentis alvum evacuat, vel si parco cibo paucis diebus utatur. In eo statu proderit praeterea exercitatio fere, ut ait Celsus, " usque ad lassitudinem."

Ita vestiti sint asthmatici, ut corpus calidum, et perspiratio libera et aequalis esse possit. Quum dormitant, sint in conclavi quam maximo, non multis stragulis obtekti.

Motus animi asthmaticos multum afficiunt; et ille, qui dies potest agere sine sollicitudine aut curis, diutissime a morbo liber manebit. Oti-
um

um igitur et securitatem petere debet quisque
asthmaticus, atque dicere,

Fata si liceat mihi
Fingere arbitrio meo,
Temperem Zephyro levi
Vela, ne pressae gravi
Spiritu antennae tremant.
Lenis et modice fluens
Aura, nec vergens latus
Ducat intrepidam ratem.
Tuta me media vehat
Vita.

SENICÆ OEDIPUS, Aët IV.

Chor. ad Finem.

Intuentes in morbum hunc saevum quidem
dolemus, notam esse nullam rationem medendi:
Miseris vero sperare licet aliquem medicum, aliis
magis felicem, remedium tandem esse inventu-
rum.

F I N I S.